

ELŐFIZETÉS:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*

A lap szellemi részét illető
különlegesen a szerkesztő-
nek, anyagának a laptulajdo-
nosnak küldendő.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasabos petit sor 20 fill.
többesziros hirdetésnél olcsóbb.
Nyitási díj 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NANDOR ES FIA könyv- és
könyvnyomtatás fogadtatnak
el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Birói eljárás tagosításoknál.

I.

Több mint egy évtizeddel ezelőtt a „Bácska“ hasábjain megjelent cikkeimben, mint a létező bajoknak egyik forrására, gyakorlott urbéri bírónak hiányára mutattam.

Azóta a helyzet még tetemesebben rosszabbodott és egy olyan gyakorlat érvényesült, mely egész rendszerre növekedve, mely arculcsapása a törvény és jogszokásoknak. Hogy ez megtörténhetett, annak oka egyszerűen az, hogy az ügyek nem kerültek a felsőbb bíróságoknak ítélő széke elé, ami nem bírónkon mulott.

Ezen rendszernek kinövései közzé tartozik az, midőn a bírói kiküldött az urbéri választmány nevében magánfelek érdekében beadott egyszerű szóbeli, írásbeli vagy sürgönyi jelentésére helyszíni tárgyalásokat tart anélkül, hogy akár ezekről vagy az okokról, melyek ezeknek megtartását szükségessé teszi, a működő mérnököt az urbéri ügyekben kötelező végzéssel előzetesen értesítene.

Ez az eljárás ugy alakilag, mint érdemileg már alapszámban sérelmes, ugy az érdekközönység, mint a működő mérnöknek jogaira és érdekeire nézve.

Alakilag sértő, mert, miként ezt cikkemnek a törvényes eljárást ismertető részéből látni fogjuk, a különben is a végrehajtási eljárás keretében tartozó panaszok orvoslás vagy elintézés végett első sorban a működő mérnököt jelentendők be.

Ha a panaszos a működő mérnök eljárását kielégítőnek nem tartja és panaszát a bírói kiküldött nélkül is bejelenti, ugy az utóbbi köteles a működő mérnököt végzésileg a panaszra nézve véleményadásra felhívni és azt a panaszossal közölni.

Alakilag sérelmes ez az eljárás továbbá még azért is, mert magánpanaszok előzetesen és anélkül nem bírálhatók el, míg szakértőileg bírósági uton meg nem állapítatik az, hogy a működő mérnök a dülözési és elhelyezkedési tervezetre vonatkozó általános bírói utasításokat megtartotta-e vagy sem?

Érdemileg is sérelmes ez az eljárás az érdekközöniségre nézve, mert nem kötelezhető arra, hogy a legtöbbször alaptalan vagy csak érdektelen szakértő által elbírálandó magánpanaszoknak tárgyalásából felmerült költségeket viselje.

De sérelmes érdemileg a működő mérnökre nézve is, mert joggal követelheti, hogy az ellene irányuló panaszokról és ezeknek tárgyalásáról végzésileg értesítessék. Nem bir továbbá jogosultsággal az az eljárás sem, hogy ilyen panaszok feletti bírói a „de nobis sine nobis elv“ alkalmazásával a működő mérnök jelenléte nélkül tartassanak meg.

A bírói feladat és hivatás téves ismeretére mutat még az is, midőn a bírói kiküldött azoknak körét tullepve, a tisztán mérnöki szakba tartozó kérdéseknek illetéktelen elbírálásába bocsátkozik.

Hogy az urbéri bírói eljárásnak részletei tekintetében is minő téves fogalmak merülnek fel, arról a következő esetek tesznek tanuságot.

Igy pl. a bírói birtokbavezetés végrehajtását az illető bírói kiküldött a tényleges kiosztás befejeztével akarta fogyanatosítani; holott annak helye csak akkor lehet, amikor a kiosztás ellen emelt panaszoknak elintézése után, a teljesen befejezett műszaki munkálatok bírói hitelesítették.

Hasonlóan téves eljárás az is, midőn a hitelesítő mérnök személyére nézve, hogy ilyenül kit őhajtanának, az urbéri választmány nyilatkozattételre hivatik fel, mert a hitelesítő mérnök nem az urbéri választmányának, hanem a kir. törvényszéknek bizalmi közege, akinek kinevezése kizárólag a kir. törvényszék hatásköréhez tartozik. Azon körülmény pedig, hogy a bírói kiküldött a hitelesítő mérnök személyére nézve javaslatot tehet, a kir. törvényszéknek szabad választási jogát nem csonkítja. Minden egyes határtagosításnál a hitelesítési teendőkkal rendszerint csak egy mérnök bizatik meg.

Végül még meg kell jegyezmem azt, hogy mert a tagosítások nem néhány évre szóló műszaki műveletek és mert újabb tagosítást a törvény csak igen ritka kivételes esetben enged meg, azért céljuknak többé már meg nem felelő árkok behuzásának, szükséges töltések emelésének, hidak stb. építésének költségei ilyen fontos nemzetgazdasági érdekek mellett figyelembe nem jöhetnek. Azért, ha valamely letűzött utirányban ilyennek szüksége fölmerül, az ép ugy nem gátolhatja meg az azokra szükséges területek az uttest területébe való beszámítását, amint nem vonhatja maga után az uttest kiszélesítését sem.

II.

A gyakorlatban érvényes és törvényes bírói eljárást ismertette, ezt az 1871. évi LIII. t. c. 44. §. d) pontjának idézésével kezdem meg.

„d) eljárásról folytatlagos alakban jegyzőkönyvet vezetni s azt az összes beszerzett adatokkal, valamint a netalán létrejött egyezséggel együtt a törvényszék elé terjeszteni.“

Ezen törvényszakasz tehát világosan kijelölten csakis egyetlen egy jegyzőkönyv felvételét ismeri el, mely az urbéri választmány megalakításának tényével kezdődve, a közben eső tárgyalásokat folytatlag fölveszi és a végrehajtás, illetve a bírói birtokbavezetés tényének felvételével nyer befejezést.

A megalakult urbéri választmány választja a működő mérnököt, a kivel szerződést köt. Ezt a szerződést jóváhagyás végett a törvényszéknek bemutatja, a mely azt csak alakilag, vagyis azon irányban vizsgálja meg, vajjon az fölölele-e mindazon műszaki műveleteket, melyek a tagosításnak nélkülözhetetlen részéhez tartoznak. A szerződésnek anyagi, fizetési részébe avatkozni azonban sem a kir. törvényszéknek, sem a bírói kiküldöttnek joga nincs. Utalványozási joggal is csak akkor élhet a bírói kiküldött, ha ezt az urbéri választmány szerződésileg kiköti és ha a működő mérnök munkadíja bírói letébe helyeztetik.

Mivel a működő mérnöknek működését a bírói utasítások szabályozzák, melyeknek keretéből ki nem léphet, azért annak fölesketése nem szükséges. Ezzel ellentétben feladatának természetéből folyólag, az 1836. évi X. t. c. 8. §-a alapján a hitelesítő mérnököt föl kell esketni.

A szerződésnek bírói jóváhagyása után a mérnöknek munkába vezetésével kapcsolatosan a határbejárás eszközölésére a bírói kiküldött egy határnapot tesz ki. Ez alkalommal állapítatnak meg a szomszédos községeket összekötő és meghagyandó régi, valamint a netán szükséges új közlekedési utvonalaknak irányai és szélességei.

Működő mérnök a tagosítandó területnek és a kijelölt utvonalaknak felmérésével kezdi meg működését. Felméréséről térképet és térkimutatást készít, melyeket bírói hitelesítés alá bocsát.

Ha becslés és osztályozás történik, ugy a becsosztályokat külön-külön felméri és ezekről egy másolati térképet és térkimutatást készít, melyeket helyességük esetén a becslobizottsággal aláírta. Ugyanezen másolati térképen készíti el a dülözési és elhelyezkedési tervezet, melyet az urbéri választmány tagjaival aláírta, a becslési és osztályozási tervezettel együtt 8 napi közszemlére tesz ki.

Az előbbi pontban leirt munkálatokkal egyidejűleg az egyenkénti birtokkimutatást állítja össze és kiosztandó birtokjuttalékának mennyiségéről minden egyes érdekeltet vétiv mellett értesít. Ezen birtokkimutatást a fenti tervezetekkel együtt az ellenük netán felhozott észrevételek és panaszoknak elintézése után bírói hitelesítés alá terjeszti.

Ezt a kiosztási sorrendet megállapítása követi és az elhelyezkedést vagy a birtoknagyság szerinti sorrend vagy a megejtendő sorshuzás dönti el.

Az összes segédadatokkal kiegészített és a minden részlethez kiterjesztett bírói utasításokkal ellátott ezen munkálatoknak befejezése után bírói beavatkozásnak helye csak akkor lehet, ha a

műszaki kivitel elé olyan akadályok gördülnek, melyeknek elhárítása az odább utasításoknak csakis bírói uton eszközölhető lényeges módosítását követelné meg. A bírósági eljárás mindezen részleteinek végrehajtása iránt a bírói kiküldött esetről-esetre végzésileg intézkedik és a tárgyalásoknak eredményét a folytatlagosan vezetett jegyzőkönyvbe iktatja. A tárgyalások a végzésben körülírt feladatoknak keretén túl nem léphetnek azért, mert az érdekeltnek csakis a végzésben foglaltaknak tárgyalásáról értesíthetők.

A műszaki kivitel közben vagy ennek befejeztével felmerülő és első sorban a működő mérnököt bejelentendő panaszokat, ha azok a többi érdekeltnek érdeksérelme nélkül orvosolhatók, a működő mérnök saját érdekében is orvosolja. Ellen esetben azokat a hitelesítési eljárás keretében az érdektelen szakértő bírálata alá utasítja. Ilyen panaszok miatt tehát tárgyalásokat tartani annál kevésbbé indokolt, mert korrekt munkánál a tényleges kiosztás ugy sem fogyanatosítható előbb, míg előzőleg az adott utasításokkal szigorúan ellenőrzött térképi munkálatok helyesen keresztül nem vihették. S ha ennek adatai a természetben talált adatokkal egyeznek, ugy a kis részleteknek határai közé szorult hiba könnyen kiküszöbölhető, míg ellen esetben az egész művelet hibás.

De még okszerűen föl nem tételhető azon esetben is, midőn a működő mérnök állítólag önkényesen térte el az adott utasításoktól a tárgyalások csakis szakértő közbenjöttével tarthatik meg.

A munkálat ellen emelt panaszoknak elintézése után működő mérnök a végleges térképeket és földkönyveket készíti el, melyeknek egyik példányát a bírói kiküldött végzésileg 8 napi közszemlére bocsátja és ezzel egyidejűleg a végrehajtás eszközölésére határnapot tűz ki.

A végrehajtásnak sikeres lebonyolítása után a bírói eljárás a bírói birtokbavezetés tényével véget ér.

Papp László.

Földművelési budget.

Csendes mederben nyugodtan folyik a vita a földművelési költségvetés felett, a mint vártuk és várni szabad volt. Az általános vita egy kissé tovább húzódik ugyan, mintsem feltenni lehetett, de legkevésbbé sem szenvedélyes és ha nem is arany minden szó, a mit eddig mondtak, de tulyomó részben tárgyilagosak és az adott viszonyokhoz illők voltak az eddigi szónokok fejtegetései. Alig is lehetne érteni, ha másképp lenne. A földművelési miniszter különböző népszerűségnek örvend és még az ellenzéki szónokok is, kik a pártdekorum megóvása végett kötelességüknek hiszik, hogy ellenvetéseket tegyenek, kénytelenek tisztelettel meghajolni a miniszter előtt és dicé-öröleg elismerni az ő nagy buzgalmat, szorgalmát és kétségbe nem vonható kitűnőségét.

A vita egy igen öröndetes mozzanatot hozott, mely részben már a kereskedelmi budget tárgyalásakor jelentkezett. Az ellentét agráriusok és merkantilisták közt nem oly rideg már, mint még röviddel ezelőtt is volt. A közlekedés már annyira érett, hogy semmi különös szenzációt sem keltett, midőn Wolffner Tivadar nagyiparos teljes határozottsággal sikra szállt a földművelő lakosság érdekeiért és kimondta a közgazdasági kredót, hogy csak akkor lesz teljesítőképes iparunk, ha a mezőgazdaság nem lesz eladósodva és saját összegyűjtött tőkék felett rendelkezik.

De nagyon messze mennénk, ha azt hinnők, hogy a kibékülés a két érdekkör közt már teljes. Ha az lenne, akkor Farkas József néppárti honatya nehezen fejezte volna ki azt az emberbaráti jókívánatát, hogy törvényt kell hozni, mely szerint azt, a ki papiros buzát vesz vagy elad, — fel kell akasztani. Ilyen jámbor óhajások még sok agrárius kebelben szenderegnek, de valamennyi csak a rövidlátás termékei. Ha még oly sokat teszünk is a mezőgazdaságért, még sem segíthetünk rajta, ha egy-

eny.

sárvámsze-
nár hó 9-én
gházánál 3
vve nyilvá-
tján bérbe

orona.
lék.

ár 29-én.

aróság.

etmény.

anális közsegeben
0 korona fizetéssel
állásra ezennel pá-

k, hogy pályázati
z 1901. évi feb-
adják be, mert ezen
vények figyelembe

7-én.

czay Dezső,

főszolgabíró.

eny.

g mint telekkönyvi
bori takarékpénztár
égrehajtást szenvedő
tulák iránti végre-
törvényszék (a to-
n lévő, Kis-Hegyes
28 számú tjkvben A.
008 □ önyvi területű
ban ezennel megállá-
és hogy a fennebb
ruár hó 28-ik napján
gházánál megtartandó
gházánál, hogy az utó-
ntár által ígert ösz-
nek, az ingatlan általa

artoznak az ingatlan
koronát készpénzben,
vények 42-ik §-ában
az 1881. november hó
ügyminiszteri rendelet
bes értékpapírban a
y az 1881. LX. t. c.
éznék a bíróságnál
szabályszerű elismer-

annár hó 19-én

g mint telekkönyvi hatóság.

e alispánként.

etmény.

roszról ezennel közhírre
bi biztositasi eljából folyó
eggei 9 órákor a varmege
egybekötött szóbeli verseny-
közni kívánók ezennel meg-

ok és pedig:
tízszáz közt 6-13 kméter
mutta lendő kiptése.
rona 10 fillér.
randonál biztosítékul szolgál,

s napjától számított 34 hét.
melesse megkivántató földte-
vények, a varmege ingyen
a tulajdonosoktól, a köfött
elöljezést a költségek
szo területnek karnálantására
nyati költségsszeben nem

írásbeli ajánlatok, melyekben
monak a neve, polgári állása,
z ajánlatok egy-egy és összes
z számokkal, mint befizetés
határozott mennyiségű biztosíté-
gyezett és nevértékig terjedő
papírokban okvetlenül esato-
apjának delelőtti 11 órájáig
k be.

ajból megfelelő és peeséttel
es amennyiben ezt elutasít-
ottni.

gy mindgyöknek boritekara
se és lakhelye, továbbá amire
banatpenz összege világosan
kített határidőn túl beérkező,
ben neküzo ajánlatok, vala-
nem fogak.

lyános szóbeli versenytárgyalás
léto valajára nézve fentebb
bejelölözög lenizetni, különben

it az abban részvételné szándé-
to vállalatra vonatkozó rész-
sítás eloirányzati okmányokat
és pályázók ezen kijelentést

ntakozó részletes árlejtési fel-
ványok az államépítészeti hivatal
es órak alatt megtekinthetők.
28-an.

Karácson Gyula,

alispán.

véd, a zombori főparancsnoka, általában szerette el születtei ideális lelkiállapotát, betöltött hosszú élete, születésének keresték fel jó és előrelátó, vesztett tisztikara szinte örömet, erőben érte el, oda fűzzük mi is eltesse az Isten:

es. A „Zombori” ar hó 17-én déli közgyűlést a költés az egyet bizottság jelenlegi állapotának eredményes feladatát fűlti.

4. Az évi költségvetés alapszabályok, választmány és a 7. A közgyűlés benyújtandó indítványok.

dominó-bálya. A zombori ar hó 17-én déli közgyűlést a költés az egyet bizottság jelenlegi állapotának eredményes feladatát fűlti.

2. A zombori ar hó 17-én déli közgyűlést a költés az egyet bizottság jelenlegi állapotának eredményes feladatát fűlti.

3. A zombori ar hó 17-én déli közgyűlést a költés az egyet bizottság jelenlegi állapotának eredményes feladatát fűlti.

4. A zombori ar hó 17-én déli közgyűlést a költés az egyet bizottság jelenlegi állapotának eredményes feladatát fűlti.

5. A zombori ar hó 17-én déli közgyűlést a költés az egyet bizottság jelenlegi állapotának eredményes feladatát fűlti.

6. A zombori ar hó 17-én déli közgyűlést a költés az egyet bizottság jelenlegi állapotának eredményes feladatát fűlti.

Miletics Szvetozár meghalt. A magyarországi szerbek egykor sűrűn emlegetett vezére, Miletics Szvetozár február hó 4. napján hetvenöt éves korában meghalt Versecen. Ujvidékről jelentik ezt nekünk, a hová tegnapelőtt elvitték a halottat és a hol gyászolobogót tüztek a városbázára, mert Miletics valamikor Ujvidék polgarmestere volt. Miletics halála folytonos és aldatlan küzdelemben eltelt életnek a vége. A nagy-szerb eszmének nem volt lelkebb híve, mint ő és ez eszme érdekében küzdött törvényes és törvénytelen módon, míg végre börtönbe került. Csak a börtön törte meg a veszedelmes agitátort, a ki követelésében mérték-telen, izgatásban fektelen volt. Eletrajzi adatait a „B. H.”-ből vesszük át. Eszerint Miletics Szvetozár Bács-megyében Mosorin községben született 1826. február 22-én. Az apja szegény határvédelmi varga volt. Rajajcsics verseci szerb püspök anyagi támogatásával végezte Miletics a gimnáziumot Ujvidéken és Pozsonyban. Ekkor visszatért szülőhőz. A szabadságharc idején Miletics is tevényt fogott — a magyarok ellen. De még a szabadságharc lezajlása előtt, elment Belgrádba, a hol Obrenovics Milos fejedelemtől ösztönzést kapott egyetemi tanulmányainak megkezdésére. A pénzzel Bécsbe ment, a hol 1854-ben elvégezte a jogot és két év múlva ügyvédi iródat nyitott Ujvidéken. Itt 1861-ben polgármester lett. 1865-ben a basahidi kerület országos képviselővé választotta meg és a következő évben megalapította a Zasztavát, a melynek első száma 1866. február 22-én jelent meg. Mint képviselő a nemzetiségek és különösen a délszlávoknak különállása érdekében szolgált. Az 1869-iki választás előtt alkalmával fejtegette ki programját: a federatív rendszer hívének vallotta magát, elvetette az 1867-es alapot, az erdélyi uniót, a horvát egyesületeket és a nemzetiségek jogairól szóló törvény-cikkeket, a melyet elégtelennek tartott. Fölzárásával megbotránkoztatást keltett és kihívó modorával magára zúdította a Haz haragját. Az 1866. évi február 23-iki gyűlésen, a föllirati javaslat részletes tárgyalásának közvetlen befejezése előtt, módosítványt nyújtott, azt akarva, hogy az eredetileg szövegezett magyar nemzet mindenből kihagyandó és helyette mindig csak az ország nemzetét teendő. De Miletics után azonnal fölkeltek Deak Ferenc, ennek a furesz módosítványt törleséért; magától értetődik, hogy Mileticset leszavazták. Hogy ezzel es több hasonló eljárásait nemcsak magának ártott, hanem az ügynek is, a melynek védelmére kelt, fölösleges mondaná. 1875. április hónapban tiltakozott a Nemzeti Színháznak adandó kamattalan kölcsön ellen és fölözölésével elvesztette a szélső elemeknek iránta addig nyilvánult rokonszerését is. Utolsó beszédét az országgyűlésen 1882. február 22-én mondta és ekkor azzal a javaslattal állott elő, hogy Ausztria-Magyarország vonuljon ki — Boszniából. És miért? Talán, hogy visszadjuk Boszniát Törökországnak? Nem, ezt a keresztény Miletics nem akarhatta, hanem csak azért, hogy ezt a tartományt megszállhassa — Szerbia! A nagy-szerb eszme érdekében nemcsak az országgyűlésen dolgozott. A szerb nemzeti egyházi kongresszuson, a melytől 1875-ben vonult vissza, mint az ellenzék vezére izgatott; az elterjedt és politikai agitációja miatt fölözlatot Omladina egyesületben, irodalmi céccerrel küzdött és a Zasztava-ban heves hangon, izgatott cikkelekben próbálta terjesztgetni a nagy-szerb eszmet. Ez a publicisztikai működés többször a bíróság elé juttatta. Célja, a melyet követelt s az eszköz, a melylyel célját el akarta érni, megvilágosabban a szerb-török batoru idején tűnt ki. Ekkor azzal gyanasították, hogy Kaszapinoviccsal 20—30,000 magyarországi szerb önkéntes toborzására vállalkozott és e gyany alapján, nem tekintve képviselői immunitását, 1876. augusztus 5-én a minisztertanács rendelkezése elfogadta. Hosszas vizsgálati fogság után 1878. január 18-án öt évi börtönre ítélték. Ezzel befejeződött szereplése. Titelben még megválasztották képviselőnek; egyszer a Bosznia-ra vonatkozó javaslat dolgában föl is szólalt, de azután lelke teljesen megtört és a tízes agitátor csöndes, elvonult emberré lett.

Esküdtársi tárgyalás. Kuczurszky Dávid új-szivi fizes büntülgyenek esküdtársi tárgyalásáról — lapunk mult számában közölt tudósításunkat — a következőkkel egészítjük ki: Az esküdtárs megkapva a kérdéseket, visszavonult s hosszú tanácskozás után, Györfy Géza, az esküdték elnöke, felolvasta az esküdték verdiktjét, mely Kuczurszky Dávidot rablás kísérletének elkövetésében találta bűnösnek, mire azután a törvény-zék vadlótta 4 évi fegyházra s 5 évi hivatalvesztésre ítélte el, melyből az 1 év és 2 hónap vizsgálati fogságot kitöltöttnek vette. — Tegnap ismét esküdtársi tárgyalás volt halált okozó súlyos testi sértéssel vádolt Juracssek János és Vanke Károly ügyében. A tárgyalásról a következő tudósítást vettük. A bíróság a következő volt: Elnök: Markovith Lajos. Szavazó bírák: Radányi Péter, Grün József. Jegyző: Gadó István. Ügyész: Kerekes János. Védők: dr. Buják József és dr. Scheer Armin. Az esküdtárs a következőképen alakult meg: Györfy Géza, Latinovits Szaniszló, dr. Feles Adolf, Szóhl Sándor, Falcione Nándor, Roediger Lajos, Zimmermann Gyula, Tavasy László, Ertl János, Willmann Mátyás, Szemző Dezső, János Gusztáv. — Lapunk zártakor a tárgyalás még folyamatban van.

Vöröskereszt-egyleti táncvigalom. Az országos vörös kereszt-egylet ökanizsai főegylete és az ökanizsai izr. ögeylet a helybeli szegények segélyezése céljából folyó 1901. évi február 9-én (szombat) a nagyvendéglő dísztermében együttesen táncvigalmat rendez. A táncvigalomra a szegedi és kir. 46. gyalogezred zenekara, valamint a helybeli első cigányzenekar szolgáltatja a zenét. 8—10 ig sétalángverseny. A tiszta jövedelem a két egyület egyenlő arányban illeti. Felülírtetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Előmunkalmati engedély meghosszabbítása. A kereskedelmi miniszter a Közgazdasági Bank r. t. kalocsai cégnek, egyrészt a Dunagőzhajózási társaság „Baja” hajóállomásától, Baja város belterületén a m. kir. államvasutak „Baja” állomásáig vezetendő villamos üzemi, másrészt a m. kir. államvasutak „Baja” állomásától Szent-István, Csanád, Sükösd, Nádudvar, Hajós, Miske, Kalocsa és esetleg Aszód, Szt.-Benedek, Ujlak és Ordas érintésével, Dunapataig vezetendő villamos, esetleg rendes nyomtáru, gőzmozdonyu h. é. vasut-vonalakra az 1900. évi január hó 30-án kiadott előmunkalmati engedély érvényét további egy év tartamára meghosszabbította.

Műkedvelői előadás. A zombori iparos ifjak önképző egyesülete — mint értesültünk — folyó évi március hó 3-án műkedvelői színelőadást rendez. Színr kerül „Az ördög mátkája” című népszínmű. A próbak serényen, fáradsztaulul folynak és az egyesület tagjai fáradságot nem kímélve, igyekeznek az erkölcsi siker érdekében, mely természetesen maga után vonja az anyagot is. — Az egyesület vezetősége ez uton is felkéri a t. páholybérloket, hogy helyeik megtartása iránt folyó évi február hó 24. napjának déli 12 órájáig Kollár József ur könyvkereskedésében intézkedni sziveskedjenek.

Felülírtetés. A zombori iparos dalárda által f. évi február hó 2-án tartott dalestélye alkalmából utólag felülírtetni szives volt még Szondy Mátyás 1 kor. Fogadja a dalárda halás köszönetét.

Selyempárunk. Előttünk fekszik Bezerédi Pál kormánybiztosnak Magyarországi selyempárunk az 1900. évi állapotáról a földmívelésügyi miniszterhez fölterjesztett jelentése. A jelentéshez csatolt statisztikai adatokból, ezekből a világosan beszélő számokból kitűnik, hogy legnagyobb volt a selyemtermelés és szederfanyesztés vármegyékben, a hol az utolsó 20 évben körülbelül hétézfél millió kgr. selyemgubó termeltetett, a mi a termelőnek 10-2 milliónyi korona keresetet hozott. A nagyérdék jelentése lapunk egyik legközelebbi számában részletesen visszatérünk.

Halálhöz. Drach Antal gajdobrai plébánost nagy gyász érte. Edes atyja, Drach Antal folyó hó 2-án hosszu szervedés után 77 éves korában jobbletre szerdült. A meghaldogulat 5 gyermekén és 15 unokáján kívül gyászolja az ölt Bácskában mindenütt elterjedt nagy rokonság. Temetésén, mely f. hó 4-én ment végbe óriási részvét mellett, valamint az ezt megelőző lelki üdvéért benutatót szintemé áldozaton Gajdobra összes intelligenciája részt vett. A gajdobrai tanítók gyönyörű énekek bűszattaltta el az elhunytat övétől. Az öök vilá-gosság fényeskedjek neki!

A Dunáról. A földmívelésügyi miniszterium viz-raji osztályához érkezett jelentések szerint a Duna a felső vidéken áradó jellegű, csekély jéggel. Budapest alatt áll a jeg, föleg pedig erősen Paks és Gombos közt.

A szegényekért. Glozsaúrol írja tudósítók: Igen elterjedt és felette áldados intézkedés lett életbe léptetve községünkben a községben illetékes szegény napszamosok és családjaikra nézve. A község tulajdonát képező és évenként nyilvános árverésen bérbeadott mintegy 35 holdnyi területű szántóföld ez ideig minden alkalommal a már földdel bíró tehetősebb gazdák által bérletettek, a községi szellérek abból mihez sem jut-hatván, kénytelenek voltak házi veteményeik részére szükséges földet drága pénzen a gazdaktól vagy pedig fáradságot nem kímélve, a dunautli Szeremegben bé-relni. E visszás és igazságtalan állapotot megszüntetendő derék jegyzőnk, Kekezoichl Mátyás a szegény nép súlyos helyzetén segítendő, összeírta a községben ille-tőseggel bíró szellérek és azon háztulajdonosokat, kik lakházuknál kerttel nem bírnak, ennek végeztével fel-mérette a kerti veteményekre alkalmas földet és azt 200 □ öles parcellákba osztva, parcellánként 8 korona megállapított évi bér mellett első sorban a teljesen szegény s azok kielegetése után a házzal igen, de kerttel nem bíró szegényeknek kiosztani indítványozta. Tekin-tettel a mai szociális es felette nehéz megélhetési vi-szonyokra, oly intézkedés ez, a mely nemcsak a szegé-nyek iránti jóindulat bizonyítékát, de azok megélhetési viszonyainak határozott megkönnyítést képezi és hogy csakugyan azt képezi, igazolja a szegény nép öröme, a melylyel ez intézkedést magávé téve, csoportosan je-lentkezett a bérlet átvételére. A legdicserendőbb a do-logban az, hogy a községben lako minden szellér és kertnélküli háztulajdonos részesül egy darab földben es így kerti veteményét itthon es könnyen szerzi be, ki nek sem lévén oka a nehezítésre. Ujabb bizonyítéka ez azon fűdős intézkedéseknek, melyeket derék jegyzőnk ittműködése óta a község jólétének emelése es a szegé-nyesség megélhetésének könnyítése körül tett. Adja az ég, hogy további működése is oly fűdős es a községi lakosságra oly áldados legyen, mint az eddigi volt, mely föltétlenül hivatal leendő gátat vetni a már minden felé ijesztően nagy arányokat öltött szociális elvek ter-jedésének, de különösen a kivándorlásnak. Vajha a többi községek előjárói is példát véve, hasonló intéz-kedésekkel iparkodnának a községi szegények súlyos helyzetén segíteni, annál is inkább, mivel a község ez által nemcsak, hogy nem károsodik, de a bérlet eredménye jobb, mint az előző évek bármelyikeben volt. Az összes ez ügyre vonatkozó iratok a vármegye törvény-batósági bizottságához terjeszteték fel, melynek jóvá-hagyását a szegénység óhajta várja, hogy ez által jövőjét megkönnyítve es biztosítva lássa.

A munkásségélypénztár népszerűsége. Zentáról jelentik lapunknak, hogy ott a munkásségítő-pénztár ügyében nagy részvételt a mult napokban népgyűlést tartottak és az egybegyűlt kizsádkák, eselédék es munkások egyhangulag elhatározták, hogy belépnek a segélypénztárba. A népgyűlés Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert, a segélypénztári intézmény megvalósítóját lelkes hangon halafelirattal üdvözölte.

A szabadkai ügyvédi kamara felhívása. A szabadkai ügyvédi kamara titkára legutóbb a kö-vetkező felhívást intézte összes tagjaihoz: A szabadkai ügyvédi kamara évi rendes közgyűlése közeledvén, fel-hívom igen tisztelt kartárs urat, hogy a mennyiben a lefolyt év alatt az ügyvédek és igazságszolgáltatás terén oly konkrét adatoknak jutott birtokába, melyeket az évi jelentés megszerkesztésénél a köz érdekében fel-használni szükségesnek tart; legyen szives az adatokat — lehetőleg az íktató számok es ügyfelek neveinek jelzésével — legkesőbbben folyó évi február hó végéig a szabadkai ügyvédi kamara címére megküldeni. Kelt Szabadkán, 1901. évi január hó 20-án. Dr. Demidor Imre, a szabadkai ügyvédi kamara titkára.

Bács-Vaskut népessége. A népszámlálás ki-mutatása szerint Bács-Vaskuton van 5037 lélek, 10 év előtt volt 5186, tehát mult 149 lélekkel kevesebb az eredmény, mint 10 év előtt, ez onnan van, hogy a vaskutiak az utolsó években tömegesen távoztak Horvát-országba es Bácságra. Magyarul tud 793 lélek.

Állatforgalmi korlátozás módosítása. Az osztrák belügyminiszter a sertésvésznek Ausztriába történt behurcolása miatt a hódsgábi járás ellen érvény-ben volt sertésbeviteli tilalmat hatályon kívül helyezte.

Használt pianó megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivataltban.

Dohánynagyáradak betöltése. A zombori kir. pénzügyigazgatóság tudatja, hogy a Szabadka sz. kir. városában es Bács-Almás községében üresedésbe jött dohánynagyáradak es Szabadkán a különlegességi árada is 1901. évi február hó 26-án d. e. 10, illetve 11 órakor fog a zombori kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében betöltetni. Erdekldőknek bővebb felvilá-gosítást ad a zombori kir. pénzügyigazgatóság 8385 VI. 1901. sz. árlejtési hirdetménye.

Tanítói fizetések leszállítása. Ö Becsei tudósítók jelentése szerint a községi képviselő testület legutóbbi közgyűlésén kimondották, hogy a tanítói fizetések leszállítják úgy, hogy az ezután üresedésbe jövő állások ne 1000 kor., hanem 800 koronát kapjanak. Nagyon szép Az egész országban a tanítói fizetés mini-mumát emelni sürgetik, sőt az állam már ki sem nevez 1000 koronán aluli fizetéssel rendes tanító s ime Ö Bec-se tanácsa azt mondja, hogy elég lesz a mesternek 800 kor. évi fizetés is es 240 korona lakbér. Ugyan melyik képviselő tudná példával megmutatni, hogy miként kell egy művelt családnak, mondjuk csak 2 gyermekkel is megélni egy éven át 800 koronából.

Halpapríkás. Szemes József, a „két fekete lö”-hoz címzett vendéglőjében folyó évi február hó 20-án, azaz hamvazó szerdán halpapríkást rendez. Egy teríték ára 2 korona Tálalás: 8 órákor.

Gyilkos katona. Ujvidékről írják lapunknak: Véres gyilkosság történt a napokban a szomszédos Pé-terváradon, a hol az ottani helyőrségnek egyik köztiteze, Lumics Ferenc féltékenységből agyonlötötte a szeretőjét es egyik bajtársát. Lumics már régebb idő benső vi-szonyt folytatott Pozsonvic Anna eselédleányval, a kinek az utóbbi időben Takity György köztitez is erősen ud-varolt. A leányval, úgy látszik, jobban tetszett az új udvarló s emiatt szakítani akart Lumicsval, a ki azon-ban schogy sem tudott belenyugodni a megváltozott helyzetbe. Egy este Lumics meg akarta látogatni régi szeretőjét, de már ott volt a vetélytársa is, a miért a leány nem bocsátotta be. Lumics emiatt szörnyű bosszura határozta el magát. Hazament a lakanyába s bement előbb az örszobába, a hol az egyik heverésző bajtársa töltenytáskájából két darab éles töltenyt lopott ki, az-után a szobájába ment, onnan kivitte fegyverét s azt a köpenye alá rejtve, visszament oda, hol a szeretője szol-gált. Be nem mehetett a leányhoz, mert az ajtó zárva volt, emiatt az utcán várakozott. Ugy 9 óra tájban kilépett a vetélytárs es utána a leány is, a ki kísérte Takityot. Ezt várta Lumics. A mint azok a kapuban beszélgettek, Lumics célba vette vetélytársát es keresztül-lötötte, úgy, hogy a golyó annak lábát találva, keresztül-furódott rajta es a vele szemben álló leányval a mellén is áthatolt. Mind a kettő összeesett s eszméletlen álla-potban szállították el őket. A gyilkos elmenekült, de másnap reggel, mire a két áldozat meghalt, ő is kéze-rekerült. A gyilkos saját vallomása szerint, önmagát is elakarta pusztítani, de menekülése közben a másik töl-tényt elvesztette. A polgári es katonai batóságok együt-tesen végzik a vizsgálatot.

Pénzhamisítók. Stuller Vilmos bács-topolyai elzűllött kézemseprő egy csunya öszi éjszaka, mikor nem tudott aludni, kedélyes beszélgetésbe kezdett Dudás István szabóval. A témát természetesen a mai szűk világ kepezte, meg annak a találgatása, hogy miképen lehetne pénz keríteni? Beszélgetés közben kistűtötték, hogy mégis csak a pénzügyártás a legjobb mesterség s nyom-ban elhatározták a pénzcsinálást ök is. Készítettek gipsz-lenyomatokat, az anyagot pedig szódástivegek ölmötöré-dekéiből szedték hozzá. Így szűlletett meg vagy 60 darab huszfűlérés, néhány korona es forint. Ezek azonban meg-lehetősen kezdetlegesen néztek ki, lépre csupán egy félíg vak embert lehetett velük esalni. Stuller azután ki-akarta terjesztetni az üzletet, azért Szabadkára utazott s megkínálta Csonka Józsefet néhány pénzdarabbal. Csonka azonnali jeleutést tett az ajánlatról a szabadkai rendőr-főkapitányval, a ki adott mellé egy polgári rendőrt es felhíztatta, hogy érjék tetten Stullert. A detektiv elment hozzá es élenk érdeklődést mutatott a rossz précek iránt, a minek nagyon megörült a topolyai magyar. Megmagyarázta, hogy miképen megy végsé ez a mes-terség, azután követte a detektivet a rendőrségre. A szegedi törvényszék a napokban tartotta meg a büntülgyben a főtargyalást. Stuller Vilmos beismerte bűnét, Du-dás tagadta es mindenképen ki akarta magát húzni, a mi azonban nem sikerült. A törvényszék ugyanis Stul-tert 8 havi, Dudást pedig 4 havi fegyházra ítélte pénz-hamisítás vetsége miatt.

Felölő szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- es váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos es kiadó:
BITTERMAN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

ROSENFELD M.
közvetítő ügynökség
ZOMBORBAN, Zrínyi-utca.

Elvállal közvetítést csekély díjazás mellett házakra, földekre, terménycikkre, gaz-dasági berendezésekre es bármire, ami az adás es vevés tárgyát képezi.

Hazasság közvetítés a legnagyobb titok-tartás mellett.

Ugyanott régi férfi ruhák a legmagasabb árak mellett vétetnek. 50-3

Eladó kitűnően jövedelmező **korcs-mai üzlet** lakházzal együtt, a tulajdonos elhalálózása folytán.

Egy jó házból való fiu tanoncúl

felvétetik.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

178. szám.
kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Pacsér községben elbocajás folytán üresedésbe jött gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Folyamodó köteles kimutatni:

1. hogy magyar honpolgár,
2. védkötelezettségének megfelelt, de 60. évét be nem töltötte,
3. írni, olvasni tud,
4. kifogástalan előéletű.

Előnyben részesítlnék kiszolgált csendőrök és al-tisztek.

Évi fizetés 600 korona havi utólagos részletekben, felszerelést az eljárásság, ellenben a ruházatot sajátjából tartozik fedezni.

Felszerelt kérvények **folyó évi február hó 15-ig** aláírott eljárássághoz nyújtandók be.

Pacséron, 1901. évi január hó 28-án.
Bogyó Ödön, jegyző. 3-3
Gönczi Ferenc, bíró.

556. szám.
tkvi 1901.

Árverési hirdetmény.

Koits Péra, a pesti hazai első takarékpénztár egyesület, az újvidéki szerb kölcsönös segélyző- és takarékegylet és az új-palánkai I. előlegzési egylet stb. végrehajtónak Marczikits Konstantin és Marczikits Mita ó-palánkai lakos végrehajtást szüvedettek elleni végrehajtási ügyében a tett utóajánlat következtében a végrehajtási árverés 1500 korona tökékövetelés, ennek 1900. évi január hó 6-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj, 77 korona 34 fillér perbeli, 42 korona 50 fillér végrehajtási már megállapított, valamint az árverés ké-rési 39 korona 30 fillér és a még felmerülő költse-gek kielégítése végett a csatlakozott végrehajtatók kö-vetelésének behajtása iránt az 1881. LX. t. c. 144. §-a alapján és a 146. és 187. §-a értelmében a palánkai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság területén lévő az ó-palánkai 1259. számú telekjében A. I. 1-9. sorszám alatt foglalt s Marczikits Konstantin tulajdonát képező 1/4 telek földre és kaszálóra 3529 koronában már meg-állapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására *határidőül 1901. évi március hó 5-ik napjának délutáni 3 órája* ezen bíróság árverelő helyiségébe (6. sz. ajtó) kintüzetik.

Árverési feltételek:

1. Ezen árverésen a fentkörülirt ingatlanok a megajánlott 5610 korona utóajánlati áron alul eladatul nem fog.

2. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 562 kor. 90 fil. készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és 1881. nov. 1 en 3333. sz. alatt kelt ig. min. rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénzuek a bíróságnal elő-leges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervénynt átszolgáltatni.

Kelt Palánkán, a kir. járásbírósg mint tkvi ható-ságnal, 1901. évi január hó 28-án.

Tillinger Sándor,
kir. járásbíró.

118. szám.
1901.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbírósg 1900. évi V. 1135/2. számú végzése következtében dr. Lallosevits János zombori ügyvéd által képviselt Antis A. M zombori lakos javára Kandler József zombori lakos ellen 530 kor. 70 fillér és járuléka erejéig 1900. évi július hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefog-lalt és 886 korona 42 fillérre becsült következő ingó-ságok u. m.: bor, 2 hízó dísznó és 1 bái parafadugó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbírósg 1900. évi V. 1135/4 számú végzése folytán 530 kor. 70 fil. tökékövetelés, ennek 1900. január 16 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 38 kor. 80 fillérben bi-róilag már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán leendő eszközzésére **1901. évi február hó 15-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is ol fognak adatul.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zomborban, 1901. évi február hó 3-án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

MEGHIVÁS.

Az ó- és török-kanizsai takarékpénztár
az 1901. évi rendes közgyűlését
folyó évi február hó 25-én délután 2 órakor az intézet saját helyiségébe

fogja megtartani,
melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívataknak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Közgyűlési elnök választása.
 2. Az előterjesztett zárószámadosok tárgyalása.
 3. Az igazgatóság évi jelentése és határozathozatal a tiszta nyereség felosztása iránt.
 4. A felügyelő-bizottság jelentése és határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése iránt.
 5. A felügyelő-bizottság 3 rendes és 1 póttag megválasztása 1 évre és 1 igazgatósági tag megválasztása 2 évre.
 6. Az alapszabályok 2-ik §-ának módosítása illetve helyesbítése.
 7. Esetleges indítványok.
- O-Kanizsán, 1901. évi január hó 22-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Mérleg-számla 1900. december 31.

VAGYON.

Pénztári készlet	27725 47	Részvenytőke számla	400000 -
Ingatlan számla (intézeti ház)	10000 -	Tartalékalap	36000 -
Jelzálogkölesönök	172022 29	Atmeneti kamat	16484 89
Előleg kölesönök	32930 -	Betétek (627 könyvre)	1150917 02
Leszámtolási számla:		Hitelezők	3500 -
váltókban	1468 drb 1465887 95	Tiszta nyereség	50673 44
levonva tovább adott	344 " 630945 50		
maradt a tárcában	1084 drb		
	825942 45		
kötvényekben (3 aláírással)	3297 drb		
	548693 80		
Értékpapír számla:			
20 drb osztr.-magyar bank részv. á k 1695	33900 -		
Adósok (intézetek folyó számlában)	6361 34		
	1657575 35		1657575 35

O-Kanizsa, 1900. december hó 31-én.

KAFGA GYULA s. k., igazgató. **GRÜNER JAKAB** s. k., igazgató. **KRÁHL LAJOS** s. k., titkár, főkönyvelő. **KISS SÁNDOR** s. k., pénztárnok.

Megvizsgálta és helyesnek találta: O Kanizsán, 1901. évi január hó 25-én

a felügyelő-bizottság:

DEUTSCH FERENCZ s. k. **DUKAY LUKÁCS** s. k. **KATONA SÁNDOR** s. k., póttag.

Felügyelő-bizottsági jelentés!

Mint az ó- és török-kanizsai takarékpénztár felügyelő-bizottságának tagjai, az intézet ügy- és könyvvezetését, ugyisint a pénztárt a múlt év folyamán ismételve megvizsgáltuk s mindent a legnagyobb rendben találtuk. — Jelentjük továbbá, hogy a múlt 1900. évre vonatkozó zárószámadosokat szintén átvizsgáltuk és az általunk felvett vagyonleltárral és üzleti könyvekkel megegyezőnek találtuk; ennek folytán kérjük a tisztelt közgyűlést, sziveskedjék az 1900. évről készített mérleg-, veszteség- és nyereség számlát jóváhagyni, az évi 50673 korona 44 fillért tevő tiszta jövedelem felosztását az igazgatóság javaslata szerint ellogadni, az igazgató és felügyelő-bizottság részére a számadosok alul való felmentvényt megadni. A tanúsított bizalomért pedig fogadják a tisztelt közgyűlés halás köszönetünket.

O-Kanizsán, 1901. évi január hó 25-én.

Teljes tisztelettel

Deutsch Ferencz s. k. Dukay Lukács s. k. Katona Sándor s. k.

6137. szám. kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A zombori járásához tartozó Bezdán községében üresedésben lévő s évi 100 korona fizetéssel javadal-mazott községi szülésznoi állásra a kiirt pályázat ered-ménytelensége folytán új pályázat hirdettetik. Felhivat-nak mindazok, kik ez állást elnyerni óhajtnak, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket **1901. évi február hó 28-aig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később beadottak figyelembe véteteni nem fognak. Zombor, 1901. évi január hó 25-én.

Tárczay Dezső,
főszolgabíró.

3-3

Pályázat.

Zsablya községuel egy a jegyzői teendőknben és pedig a közigazgatási águal, de különösen az anya-könyvezésben teljesen jártas egyen azonnal alkalmazást nyerhet évi 1000 korona fizetés mellett.

Előnyben részesítlnék a jegyzői képesítéssel bíró s a szerb és német nyelvet értő egyének.

Az alkalmazandó egyen szorgalma és ügyességéhez képest némi mellékjövedelemre is számíthat.

Zsablya, 1901. évi január hó 31-én.

Aranitzki Athanáz,
községi jegyző.

2-2

Párisi áruház Zomborban.

Van szerencsém a tiszt. közönség szives tudomására adni, hogy a **Hirschen-hauser-féle üzlethelyiséget** átvéve, azt

Párisi Divatáruház

cim alatt a mai kor igényeinek megfelelően

a legújabb és legdivatosabb

uri- és női divatcikkkekkel, kézmű, selyem, bel- és külföldi vásznakkal

berendeztem.

A mélyen tisztelt vevőközönség kegyes pártfogásáért esedezve, vagyok

kitünő tisztelettel

TUNA GUSZTÁV,
ZOMBOR, (Korzó).

Királyvászón vállalat egyedüli raktára.